

פרוטוקול מס' 1

מישיבת המועצה הציבורית שליד תנועת אומ"ץ
יום חמישי, ט' באדר תשס"ט, 5 במרץ 2009 (שעה 17:00)
בבית העיתונאים ע"ש סוקולוב, תל-אביב

סדר היום:

- (1) הכרות בין חברי המועצה
- (2) דיווח על פעילותה השוטפת של תנועת אומ"ץ והצגת מטרותיה
- (3) קביעת דרכי פעולתה של המועצה
- (4) שונות

נוכחים:

חברי המועצה: עמוס אריכא, יוסף בזיל, דניאל בלוך, עו"ד אליקים העצני, יחזקאל הרמלך, עו"ד מרדכי וירשובסקי, לאה טרן, רותי סיני, רוני סרנת, עו"ד אל"מ (מיל.) עודד פסנזון
נציגי אומ"ץ: אריה אבנרי, אורית אבדור, יעל ארצי, אראלה גולן, ד"ר ישראל גלעדי, ד"ר רן כוחן, בני שגיר, ד"ר יוספה שטיינר

מרכזת המועצה: אורה רובינשטיין
רשמה וערכה: קרן פורת-פרומר

אורה רובינשטיין - מרכזת המועצה:

המועצה מורכבת מאנשים מוכרים ומכובדים מכל גווני הקשת הפוליטית, נשים וגברים. המועצה הוקמה במטרה שתנועת אומ"ץ תקבל תמיכה והכרה ציבורית רחבה. אומ"ץ זקוקה לגוף ציבורי שייעץ ויאיר את עיניה לגבי נושאים ברמה הציבורית שיש מה לעשות בהם וטרם עסקנו בהם. מעין סנאט שייפגש כל שלושה חודשים. אני אשת הקשר בין חברי המועצה לבין הנהלת תנועת אומ"ץ. אני אעביר את דברי המועצה אל ההנהלה ואת דבר ההנהלה חזרה אל המועצה. נהלי הפעולה של המועצה (רצ"ב נספח מס' 1) מאד בראשיתיים. דרכי העבודה יגובשו תוך כדי פעילות. אורה מציגה את כל אחד מנציגי תנועת אומ"ץ הנוכחים.

אריה אבנרי – יו"ר הנהלת אומ"ץ:

מברך את כל הנוכחים
מציג מודלים דומים של מועצה ציבורית. מזכיר את המועצה הציבורית שייעצה לעמותת אמית. בשנת 2003 קמה תנועת אומ"ץ בביתו של ד"ר ישראל גלעדי. המועצה הציבורית שליד תנועת אומ"ץ מונה 21 חברים מכל קצוות הקשת הפוליטית. יתכן שמספר חברי המועצה יגדל בהמשך. מציג את כל חברי המועצה ומנמק את הסיבות להעדרותם של חלק מהחברים (נמצאים בחו"ל, נסיבות רפואיות וכו').
נותן סקירה של פעילות אומ"ץ.
הציר המרכזי הינו המאבק בשחיתות השלטונית.

מפרט דוגמאות. הרחקת אהוד אולמרט מתפקידו כראש ממשלת ישראל, חשיפת פרשת הירשזון בהסתדרות העובדים הלאומית ועוד.
מסביר את דרך פעילותה של אומ"ץ כמעבירת מידע מודיעיני לגורמים המטפלים כמו משטרת ישראל, משרד מבקר המדינה, פרקליטות המדינה והיועץ המשפטי לממשלה.
כמו כן אומ"ץ פונה לגורמים הרלוונטיים במקרה שקיימת סחבת בטיפול בנושאים ציבוריים. במקרה הצורך, מגישה אומ"ץ ערר לבג"צ.

ציר מרכזי נוסף בו פעלה אומ"ץ הינו שמירת המינהל התקין בערים ובישובים ברחבי המדינה. שנת 2008 הוכרזה ע"י אומ"ץ כשנת ביעור השחיתות בשלטון המקומי. טיפלו בלמעלה מ-40 רשויות מקומיות ברחבי מדינת ישראל. לצערנו רק ב-2 מתוכן לא נבחרו מחדש ראשי הרשויות לכהונה נוספת. מסתבר שהציבור הישראלי מעדיף ראש עיר חזק ומושחת על שומר חוק ונרפה.

ציר נוסף הוא התחיקה. המגמה היא לטפח תחום זה בו קצת נכשלו. עד כה זכינו בכ-6 עתירות. חלק מהעתירות הסתיימו באופן תמוהה כמו למשל פרשת הרב מצגר.
לפני ארבע שנים יזמנו הצעת חוק לפיקוח על הפרקליטים הציבוריים (בדומה למח"ש המטפלת בשוטרים ונציבת קבילות השופטים). הצעת החוק טורפדה בכנסת. בימים אלו מציעים בכנסת הצעות דומות.

בתחום הכלכלי יש לאומ"ץ בעיה.
אומ"ץ מממנת את פעילותה השוטפת מתרומות בלבד. סירבנו לקבל כספים מגורמים שונים שלא נראו לנו "כשרים".
התקציב השנתי בשנה החולפת הסתכם ב 300-350 אלף ש"ח קיימות 1.5 משכורות בשכר. פרט לכך כל החברים בתנועה פועלים בהתנדבות.
פתחנו את שנת 2009 במבצע תרומות - "חומת מגן" - מציג תעודת לבנה לדוגמא (נספח מס' 2).

אומ"ץ מקיימת שיתופי פעולה עם תנועות, ארגונים ועמותות כמו: תפנית – ערכנו משפט ציבורי לראש-הממשלה אולמרט, נ.צ. לדמוקרטיה – ערכנו רב-שיח בנושא הרפורמות של שר המשפטים פרידמן, חברה עכשיו, שתי"ל, אמינות ועוד.

לסיכום: הקמת המועצה הציבורית יכולה להעניק תנופה משמעותית לתנועת אומ"ץ. נשמח לקבל הערות. בפגישה הבאה אנו מצפים שיהיה יו"ר מטעם חברי המועצה ויהיה תקנון.
מטרתנו המשותפת היא לנקות את המדינה.

ד"ר רן כוחן:

למרבה הפלא שחיתות ציבורית היתה, הווה וכנראה תמשיך להתקיים. חכם אנגלי אמר: "כל שלטון הוא משחית. שלטון ממושך משחית יותר".
אומ"ץ ושכמותה יכולה לצמצם את התופעה הזו. יכולה לגרום שהשחיתות לא תנצח אותנו כחברה או מדינה.

ברמה הממשית אומ"ץ חושפת פרשות שחיתות ומקרים בהם קיימת פגיעה מוכחת באוכלוסיות. אפשר להתרשם באתר מקצה הפעילות. אומ"ץ הינה תנועה קטנה יחסית אך מסורה ופעילה בתחומים שונים. אריה הוא הרוח החיה והדינמית של התנועה.

אין לנו תשובה לשאלה: מהי המורשת שתישאר אחרינו? אפשר לכוון פעילות לאנשים צעירים ולחנכם לזהות שחיתות ציבורית. ביום א' הקרוב (8/3) אורית אבדור ואנוכי ניפגש עם הנהלת תנועת הנוער "השומר הצעיר" במטרה לבנות תכנית חינוכית בשיתוף אומ"ץ לקורס המדריכים בקיץ הקרוב. בתקווה שהמדריכים יהוו מניפה לילדים בכל הארץ. אם הפרוייקט יצליח נעתיקו לעוד תנועות נוער. אני מקווה שנוכל להיעזר בנסיונכם ואולי אף תיקחו חלק פעיל בפרוייקט הנ"ל.

אראלה גולן:

רוצה להמשיך באומ"ץ את פועלה בכנסת (חברת כנסת לשעבר ב"שינוי") בתחום החברתי. מקריאת הדו"ח האחרון של מבקר המדינה למדים שהנושא האזרחי לא הגיע כלל לציבור. מצב מתמשך כזה יכול להביא למצב של אובדן חברתי. 1.6 מיליון נפשות שמדינת ישראל חיות מתחת לקו העוני. 1,720 ש"ח בחודש מוגדר כקו העוני לנפש. מנכ"לי החברות הגדולות (דלק, בנקים וכו') משתכרים פי 700 ויותר משכר המינימום. מדינה תקינה לא יכולה להתקיים כשיש אנשים מעל החוק. אנחנו באומ"ץ החלטנו להקים מערך שייקרא: אומ"ץ חברתי. מטרתו להמציא דרכים להקטנת הפערים בחברה, למנוע עוולות לאוכלוסיות חלשות, למנוע אלימות ולהגביר השוויון והרווחה. לשם אנו רוצים להיעזר בגופים שעוסקים בזה ולמנף הנושאים הנ"ל יחד. כבר עשינו: פרויקט של משפטים ציבוריים בפקולטה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת חיפה. בתחום הבריאות אנו חברים בפורום הציבורי לעדכון סל התרופות ובפורום שוויון במערכת הבריאות. אנו צריכים את עזרתכם. יעצו לנו ועיזרו לנו כי לבד זה לא אפשרי.

יעל ארצי:

2 נושאים כבר הגיעו להצעת חוק בכנסת: הגבלת פערי שכר במגזר הציבורי; הורדת מע"מ ממוצרי יסוד והנהגת מס פרוגרסיבי על מוצרי מותרות.

אורה רובינשטיין:

אני מזדה לנציגי תנועת אומ"ץ וכעת מזמינה את חברי המועצה להציג את אשר על ליבם. ברעיונות אופרטיביים מעשיים נדון בפגישותינו הבאות.

רותי סיני:

תוהה אם אומ"ץ לא מתפרסת על יותר מידי נושאים ומטרות. הצעה קונקרטית: אחד הסממנים של תרבות הוא שחיתות – "תרבות השקר". אולי אפשר לעלות לאתר אומ"ץ אחת לחודש "מד שקר". כל אחד מחברי המועצה בתחומו יעלה 5 שקרים של אישי ציבור. מדברת על דברים מהותיים ולא בולטים כמו אלו שנהוג להראות בתכניות החדשות וכו'. זה יתפוס בתקשורת. אליקים העצני מציע לבצע את זה כאף של פינוקיו.

יחזקאל הרמלך:

מחזק את דברי רותי. נראה לו שיש התפרסות על יותר מידי נושאים. עוקב אחר אומ"ץ מהקמתה. מתנדבים הם כוחה וחולשתה של אומ"ץ. אוהב מאד את הרעיון של קירוב תנועות הנוער. הבעייתיות בציבור היא שנעלמה הבושה. מקומה של אומ"ץ הוא בחיזוק רשויות החוק. לא החלפתן. יותר חשוב ליצור אווירה בעם. כמו בבחירות המוניציפאליות. סבור שתפקיד המועצה הוא לקבוע יעדים וסדרי עדיפויות.

דניאל בלור:

הבושה בחברה הישראלית נעלמה. התנהלות מפקד חיל הים היא רק דוגמא. צריך למצוא דרך ליצור אווירה ציבורית כדי שהציבור יחשוב פעמיים לפני שהוא חוטא בשחיתות.

מרדכי וירשובסקי:

קיימת בעיה גדולה מאד בשלטון המקומי. השחיתות שם פורחת. ישנם חברי מועצה שלא מעוניינים לצאת נגד התופעה. אם הם היו מרגישים שיש איזו כתף או שופר מאומ"ץ זה היה מעודד אותם ואת הציבור הרחב.

צריך לראות את הבירוקרטיה הישראלית כאחת מבסיסי השחיתות. כתוצאה מכך היחס אל החוק, כנורמה מחייבת, יורדת.
רואה את השחיתות כסכנה הגדולה של החברה הישראלית.
מעמיד עצמו לרשות תנועת אומ"ץ ברמה האופרטיבית ככל שיידרש.

אליקים העצני:

ככל שיש יותר מובטלים (פחות שבעים) זה הזמן "לעלות על הגל". בתקופת הצנע היתה יותר רוח התנדבותית. ככל שהמשבר הכלכלי יעמיק ישמעו יותר את אומ"ץ.

אריה אבנרי:

אומ"ץ טיפלה בכ-400 תיקים בשנתיים האחרונות תפוקה נאה לכל הדעות .
אני מציע שבהזדמנות נעשה לחברי המועצה סיור במשרדי התנועה.
אומ"ץ הינה תנועה דמוקרטית שמוסדותיה נבחרים באופן דמוקרטי. תנועת אומ"ץ מוכנה להיות ערה וקשובה. נשמח לקבל מכם הערות, בקשות, הצעות ואפילו ביקורת. נשמח לקבל סיוע בפרוייקטים. ניעזר בעורך הדין מר וירשובסקי בעיקר בתחום המוניציפאלי.
אין לנו כוונה להנחות את חברי המועצה כיצד לפעול. כל מי שירצה לפעול במסגרות נוספות במידה זו או אחרת, או לקבל מידע יפנה אל אורה.
אנו ממליצים שבחר המועצה עורך הדין עודד פסנזון כיועץ המשפטי של המועצה הציבורית. הוא יעבור עם אורה על ההצעות של החברים.
אני מודה לכולם על השתתפותם.

יוספה שטיינר:

מצפה שלחברי המועצה יהיה גם תפקיד מהמועצה החוצה. תפקיד פעיל מכיון שכל אחד הוא כח גם בפני עצמו.
אומ"ץ עוסקת לטעמי הרבה מאד בהון-שלטון. קיימת היום שחיתות ברמות נמוכות יותר שבאה לידי ביטוי שמאפשרת הלבנה לשקר – פרשת קצב וכד'.
רואה את תפקיד המועצה כקול קורא כלפי חוץ.

אורה רובינשטיין:

נהיה בקשר לקראת הישיבה הבאה. נשתדל לתאם אותה למועד בו יהיה נוח לרוב החברים . קוראת לכולם להגיע עם הצעות אופרטיביות.
מודה לכולם.